

03.11.176

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
ESKİŞEHİR KÜLTÜR VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU

KARAR

Toplantı Tarih ve no: 13.03.2019 - 304
Karar Tarih ve no: 13.03.2019 - 7368

Toplantı Yeri
AFYONKARAHİSAR

Afyonkarahisar İli, Bayat İlçesi, Merkez Mahalle, Cumhuriyet Mahallesi Mevkii, tapunun 1562 sayılı parselinde kayıtlı taşınmazda yer alan I. (Bir) Grup Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı olarak tescilli Mezarlığın tescil fişinin değerlendirilmesine ilişkin 21.02.2018 tarih, 6069 sayılı Kararımız, Kütahya Vakıflar Bölge Müdürlüğünün 08.03.2019 tarih, E.37370 sayılı yazısı ve ekleri, 12.03.2019 tarih ve 121587 sayılı dosya inceleme raporu okundu, fotoğrafları, tescil fişi ve dosyası incelendi, yapılan görüşmeler sonucunda;

Afyonkarahisar 04İli, Bayat İlçesi, Merkez Mahalle, Cumhuriyet Mahallesi Mevkii, tapunun 1562 sayılı parselinde kayıtlı taşınmazda yer alan I. (Bir) Grup Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı olarak tescilli Mezarlığa ilişkin hazırlanan tescil fişinin tashih edildiği şekliyle uygun olduğuna, söz konusu taşınmazda Kurulumuzdan izinsiz herhangi inşai ve fiziki müdahalede bulunulmamasına karar verildi.

AVRUPA KONSEYİ	KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ		ANIT	ENVANTER NO:
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARINI KORUMA KURULU			HARİTA NO:
İLİ : Afyonkarahisar	İLÇESİ : Bayat	Köy / Mahalle:-		KORUMA DERECESESİ:
SOKAK VE KAPI NO:	KADASTRO PAFTA:	ADA:	PARSEL:1562	I. (Bir) Geç
ADI: Mezarlık	YAPTIRAN: -	YAPAN: -	MİMARİ ÇAĞI (Üslup): Geç Dönem Osmanlı-Cumhuriyet Dönemi	ANITSAL:
	YAPIM TARİHİ:	KİTABE:	VAKFIYE: YOK	ÇEVRESEL:
				ÇEVREYE AYKIRI:

GENEL TANIM: Mezarlık, Hamam Camine komşu durumdadır. Mezarlık alanında Osmanlıca yazılı, sarıktı, fesli, tarikat taçı ve düz mezar taşları ile yöruk mezarı denilen menhir şeklinde yazısız mezar taşları bulunmaktadır.

A İYİ	TAŞIYICI YAPI	A	DIŞ YAPI	A	ÜST YAP	A	İÇ YAPI	A	SÜSLEME ELEMENLARI	A	RUTUBET	A	YOK İZİ VAR ÖNEMLİ
B ORTA		B		B		B		B		B			
C FENA		C		C		C		C		C			

VAZİYET PLANI:

FOTOĞRAF:

GÖZLEMLER :

Mezarlık, Hamam Cami olarak bilinen yapının parseline komşu durumdadır. Mezarlık alanında Osmanlıca yazılı, sarıktı, fesli, tarikat taçı ve düz mezar taşları ile yöruk mezarı denilen menhir şeklinde yazısız mezar taşları bulunmaktadır. Oldukça çok sayıda mezar bulunan alanda sayıca fazla olan eski mezar taşlarının yanı sıra Türkçe latin harflerle yazılı mezarlar da bulunmaktadır. Yazısız mezarlar, yöruk mezarı şeklinde olup, tek şahideli ve kayaların uçları sivriltilerek oluşturularak toprağa dikilmiş olup kayrak taşı malzemelidir. Mezarlık geniş bir alana yayılmaktadır. Osmanlı döneminden sonra da alana gömü işleminin devam ettiği, mezarlığın sağ tarafında artık tamamıyla yeni mezarlar görülmektedir. Osmanlı mezarlığının olduğu alanda mezar taşlarının çoğu harap durumdadır. Çok az bir kısmı sağlam vaziyette olup, bir kısmı tahrip edilmiş, deformasyona uğramış, erimiş, parçalanmış, yıkılmış, yamulmuş veya yerlerinden sökülmüştür. Hazire yağmur, rüzgar, nem gibi dış etkenlere oldukça açık bir konumda bulunduğundan küfeki olduğunu düşündüğümüz mezar taşları oldukça aşınmış ve yüzeylerinde yeşil, turuncu ve siyah gibi renkler oluşmuş, yosunlanma, nemlenme, mantarlanma gibi etkilerle büyük hasara uğramıştır. Bazı taşlarda kırılmalar, kopmalar, derin ya da hafif çatlaklar, yüzeyde pürüzleşmeler mevcuttur.

Mezar taşlarının malzemesi küfeki, kayrak, kalker ve mermerdir. Mezar taşları genel olarak yöresel özellik göstermekte, çoğu mezar özensiz bir şekilde yöreye özgü taşların düşey olarak toprağa dikilmesiyle oluşturulmuş, yöruk mezar tarzını yansıtmaktadır. Mezarların bir bölümünün etrafı blok ya da moloz taşlarla sınırlanmıştır. Şahideler genellikle dikdörtgen prizma formundadır. Başlıklı mezar taşlarında, fesli, sarıktı ve tarikat başlıklı mezar taşları görülmektedir. Bitkisel bezemeli ve figürlü mezar taşları da oldukça dikkat çekicidir.

Afyonkarahisar, Bayat İlçesi 1562 parsel numaralı mezarlığın büyük bir bölümü 2863 sayılı yasa kapsamında taşınmaz kültür varlığı niteliğinde olup, içerisindeki Osmanlı mezar taşları korunması gerekli kültür varlığıdır. Söz konusu mezarlığın eski eser mezarların bulunduğu bölümünün Osmanlı mezar tiplerini yansıtmaya, yöresel mezar örneklerini sunması açısından önem arz etmesi, kent içindeki konumu ile çevresi için sosyal ve kültürel bir bellek olma özelliği nedeni ile kültür varlığı olarak tescilli önerilmiştir.

TEKNİK BİLGİLER	SU	ELEKTRİK	ISITMA	KANALİZASYON

ORJİNAL KULLANIM :
Mezarlık

BUGÜNKÜ KULLANIM :
Mezarlık

ÖNERİLEN KULLANIM :
Mezarlık

HAZIRLAYANLAR :

Ebru EYNALLI
Sanat Tarihçisi

Ahmet AYDIN
Kütahya Vakıflar
Bölge Müdürü

YAYIN DİZİNİ

ESKİŞEHİR KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULUNUN
13.03.2019 TARİHİ 1368 SAYILI KARAR EKİDİR.

ASLI GİBİDİR.
AŞİF SAĞLAM
Koruma Bölge Kurulu Müdürü

EKLER:		KONTROL EDEN:
RAPOR	+	KURUL KARARLARI:
FOTOĞRAF	+	
RÖLÖVE PROJESİ	-	
RESTORASYON PROJESİ	-	
HARİTA	-	REVİZYON:
KROKİ	-	KURUL ONAYI:
KİTABE	-	
VAKFIYE	-	